

FF UK odhalí pamětní desku osobnosti protifašistického a protikomunistického odboje profesorky Růženy Vackové

Slavnostní odhalení se koná 11. května 2023 od 17:30 před hlavní budovou Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. O bojovnici proti totalitním režimům, která se teprve jako druhá žena v české historii stala mimořádnou profesorkou Univerzity Karlovy, promluví rektorka UK Milena Králíčková, děkanka fakulty Eva Lehečková, zástupci Ústavu pro klasickou archeologii, na kterém působila, a také pamětníci včetně filozofa Tomáše Halíka.

V době nacistické okupace organizovala Růžena Vacková ve svém bytě tajně přednášky, ukrývala vysílačku nebo poskytovala jeho prostor ke schůzkám odbojových skupin. Za to ji gestapo uvěznilo a odsoudilo k trestu smrti, před kterým ji zachránilo povstání v pankrácké věznici v květnu 1945.

Před druhou světovou válkou ji ovlivnilo studium dějin umění a přednášky z filozofie a estetiky. Těžištěm jejího odborného zájmu se ale nakonec stala klasická archeologie a antická kultura, které se na fakultě pedagogicky a badatelsky věnovala od 20. let.

Po válce měla jako jediná z univerzitních pedagogů odvahu podpořit protestní pochod studentů na Pražský hrad, který upozorňoval na rostoucí moc komunistů. Následně jí za to bylo znemožněno vyučovat. Pokračovala tak v pořádání domácích přednášek a debatních kroužků, za což byla ve vykonstruovaném procesu odsouzena k 22 letům odnětí svobody.

Ve vězení strávila 15 let a ani tam nepřestala hájit práva politických vězňů, držela hladovku za zlepšení podmínek

v ženských věznicích a pokračovala také v pedagogické činnosti – přednášela svým spoluvězenkyním o výtvarném umění a estetice. Po propuštění se připojila ke Klubu bývalých politických vězňů a v lednu 1977 jako jedna z prvních podepsala Chartu 77.

„Odhalení pamětní desky profesorky Růženy Vackové na hlavní budově Filozofické fakulty s sebou nese několik důležitých symbolů: jejím umístěním symetricky k pamětní desce Jana Palacha bychom chtěli ocenit statečnost a osobní integritu členů naší akademické obce, studujících, či vyučujících. Zároveň chceme připomenutím profesní dráhy Růženy Vackové upozornit na význam žen ve vědě a na vysokých školách. Tato pamětní deska také otevírá téma úlohy humanitního vědce ve společnosti a společenstvích, do nichž je zapojen. Adéla Gjuričová ve svém textu o Růženě Vackové odkazuje na vzpomínky pamětníků, pro něž byla paní profesorka *sloupem pevně stojícím ve zvratech 20. století*. Je fascinující, že jeden život, život Růženy Vackové, v sobě vedle jejího cenného mezioborového díla soustředí tolik živoucí inspirace pro naše dnešní úkoly a zkoušky,“ uvádí děkanka FF UK Eva Lehečková.

Kromě pamětní desky si bude FF UK Růženu Vackovou každoročně připomínat také novým oceněním *Cena Růženy Vackové*, které se bude udělovat studentům či studentkám fakulty za vynikající publikační činnost nebo mimořádný přínos oboru. Cena byla poprvé udělena v letošním roce, spolu s tradiční Cenou Jana Palacha.